

LŠTA pranešimas
2025 m. rugsėjo 30 d.

LŠTA seminaro „CŠT sektoriaus tendencijos ir perspektyvos“ apžvalga

Daugiau nei 80 centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) įmonių bei valdžios įstaigų atstovų ir ekspertų rugsėjo 25 dieną susirinkę aptarė 2024 metų veiklos rezultatus, išgirdo valdžios planus šilumos ūkyje ir diskutavo apie aktualius dabarties bei ateities klausimus. Sveikinimo žodį ir Energetikos ministerijos planus šilumos ūkyje pristatė viceministrė Edita Gudauskienė.

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (LŠTA) aktyviai bendradarbiauja su kolegomis iš Baltijos ir Skandinavijos šalių, o tai suteikia galimybes ne tik betarpiškai susipažinti su naujausiomis sektoriaus tendencijomis, bet ir finansuoti įvairius renginius, lėšomis gautomis vykdant tarptautinius projektus. Minėto susitikimo metu buvo panaudota informacinė medžiaga ir kiti resursai, gauti vykdant projektą **SUPPORT DHC** (parama centralizuotam šildymui ir vėsinimui), kurį finansuoja ES programa LIFE. Detalesnė informacija apie projektą [ČIA](#).

2024 metų svarbiausius pasiekimus Lietuvos CŠT sektoriuje apžvelgė LŠTA prezidentas Valdas Lukoševičius. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas investiciniams projektams, įgyvendinamiems CŠT įmonėse ir ateities perspektyvoms. Naują investicijų kampaniją paskatino ES paramos priemonės, administruojamos ILTE. Įmonės aktyviai teikia paraiškas, biokuro katilinių ir elektrinių statybai, tačiau gali likti nepanaudotos lėšos, numatytos duomenų perdavimo nuo įvadinųjų šilumos skaitiklių skaitmenizavimo sprendimams. Energetikos ministerija sutinka išplėsti ar koreguoti remtinas poveikles, tačiau nekeičiant esminių finansavimo kryptų ir rodiklių. Aptartos galimos CŠT sistemų skaitmenizavimo kryptys, atsižvelgiant į pažangių Lietuvos ir užsienio šalių patirtį:

- Įvadiniai šilumos skaitikliai su nuotoliniu duomenų nuskaitymu. Jau apie ¾ įvadinųjų skaitiklių Lietuvos daugiabučiuose turi nuotolinio nuskaitymo funkciją. Tikėtina, šis rodiklis dar pagerės įgyvendinus planuojamus projektus su ILTE parama.

- Tik apie pusę CŠT įmonių eksploatuojamų karšto vandens skaitiklių butuose turi nuotolinio nuskaitymo funkciją. Nors karšto vandens tiekimas – dalis CŠT veiklos, tačiau kol kas Energetikos ministerija nesutinka remti šių skaitiklių skaitmenizavimo.
- Šilumos punktų stebėseną ir valdymas? Šis sprendimas galėtų išplėsti funkcines galimybes nuotoliu stebėti ir operatyviai aptikti gedimus bei koreguoti šilumos punktų veiklą, įvertinant Lietuvoje jau sukauptą patirtį.
- Ne tik užsienio, bet ir kai kurios Lietuvos CŠT įmonės jau pradeda įgyvendinti kompleksinius CŠT sistemų stebėsenai, modeliavimui ir operatyviam valdymui bei optimizavimui skirtus skaitmenizavimo sprendimus. Aktyviai bendradarbiaujant su rangovais, tokiais kaip Danfoss arba IRTC, planuojamos investicijos, kurias ženkliai paskatintų ir paskubintų ILTE skiriama parama. Seminare dalyvavusi Energetikos viceministrė Edita Gudauskienė patvirtino teigiamą ministerijos požiūrį į paramą kompleksiniam CŠT sistemų skaitmenizavimui.
- Pranešimo metu pristatytos naujausios Švedijoje sukurtos technologijos vamzdynų defektų ankstyvam aptikimui ir vamzdynų susidėvėjimo nuolatiniam matavimui.

Visas V. Lukoševičiaus pranešimas [ČIA](#).

Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupės vadovas Karolis Švaikauskas savo pranešime apžvelgė naujausius Atsinaujinančios energetikos direktyvos RED III reikalavimus ir jų poveikį Lietuvos CŠT sektoriui. Didelio dėmesio susilaukė informacija apie LRV jau pritartas ir Energetikos ministerijos ruošiamas paramos priemonės mažosioms CŠT įmonėms, kuriose santykinai aukštos šilumos kainos. Numatoma, kad susidėvėjusių biokuro katilų pakeitimui naujais, efektyvesniais ir automatizuotais biokuro katilais ar kita įranga bus skiriama iki 45 % subsidija. K.Švaikauskas atsakė į gausius klausimus, pranešimo skaidrės [ČIA](#).

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (VERT) Kontrolės ir priežiūros departamento direktorius Andrius Daščioras pateikė statistiką apie CŠT įmonių vidutines kainas ir pelningumą 2024 metais. Didelė problema - apie 5000 daugiabučių daugiabučių šildymo sistemų neatitinka privalomųjų reikalavimų. Aplinkos ir Energetikos ministerijos ieško sprendimų, kaip paskatinti daugiabučių modernizaciją ir užtikrinti kokybišką šildymą tokiuose pastatuose. Viena iš priemonių – kuriama ir netrukus startuosianti Pastatų duomenų banko informacinė sistema. Jos pagalba tikimasi efektyviau stebėti, kaip vykdomi eksploatavimo ir modernizavimo darbai Lietuvos daugiabučiuose. Tiek VERT, tiek Energetikos ministerijos atstovai pažymėjo didelę tikimybę, kad privalomieji reikalavimai daugiabučiuose nebus įgyvendinti per 4 metus, kaip reikalauja Šilumos ūkio įstatymas. A. Daščioras atkreipė dėmesį, kad elektros sistemoje trūksta pralaidumų ir didėja elektros kainų valandiniai skirtumai. Rengiama elektros perdavimo dedamosios dinaminė kainodara. ESO vietovėse, kuriose trūksta pralaidumų, planuoja rinkoje pirkti lankstumo paslaugas. A.Daščioro pranešimas [ČIA](#).

ILTE Savivaldos ir būsto finansavimo skyriaus vyr. projektų vadovas Tomas Mincevičius seminaro dalyvius informavo, kad gauta 51 paraiška iš 22 įmonių, bendrai prašoma suma – 112,3 mln. Eur. Dėl lėšų trūkumo į rezervinį sąrašą įtraukta 10 paraiškų (49,9 mln. Eur). Kol kas, kaip netinkama, atmesta tik viena paraiška, tačiau dėl netolygaus susidomėjimo veiklomis finansavimui trūksta apie 57,8 mln. Eur. T. Mincevičius apžvelgė dažniausiai pasitaikančias klaidas paraiškose ir atsakė į klausimus. Pranešimas [ČIA](#).

Seminare pristatyta LŠTA informacija apie įvairiose valstybėse naudojamą paramą CŠT sistemų įrengimui ir plėtrai. Skirtingai negu Lietuvoje, beveik visose ES šalyse yra prieinama valstybės parama CŠT sistemų planavimui, įrengimui ir plėtrai. Lietuvoje remiamas tik šilumos siurblių ir vietinio šildymo biokuro katilų įrengimas. Diskutuota, kas motyvuotų šilumos vartotojus aktyviau prisijungti prie CŠT sistemų. Atkreiptas dėmesys, kad taikant atsiskaitymuose vienanarę šilumos kainą ir nesant vartotojų ilgalaikio išsipareigojimo naudotis CŠT paslaugomis, investicijos į naujų

šilumos vartotojų prijungimą yra rizikingos, nes santykinai brangios. Tuo tarpu eilė ES valstybių išsikėlė ambicingus tikslus dėl CŠT sistemų plėtros, nes laikoma, kad ši infrastruktūra sukuria puikias galimybes dekarbonizuoti pastatų šildymą, teikti vėsinimo paslaugas ir balansuoti bei rezervuoti elektros sistemą. Pranešimo skaidrės [ČIA](#).

Daugiau informacijos apie renginį rasite [ČIA](#)

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar CINEA požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei paramos agentūra negali būti laikoma už juos atsakinga.